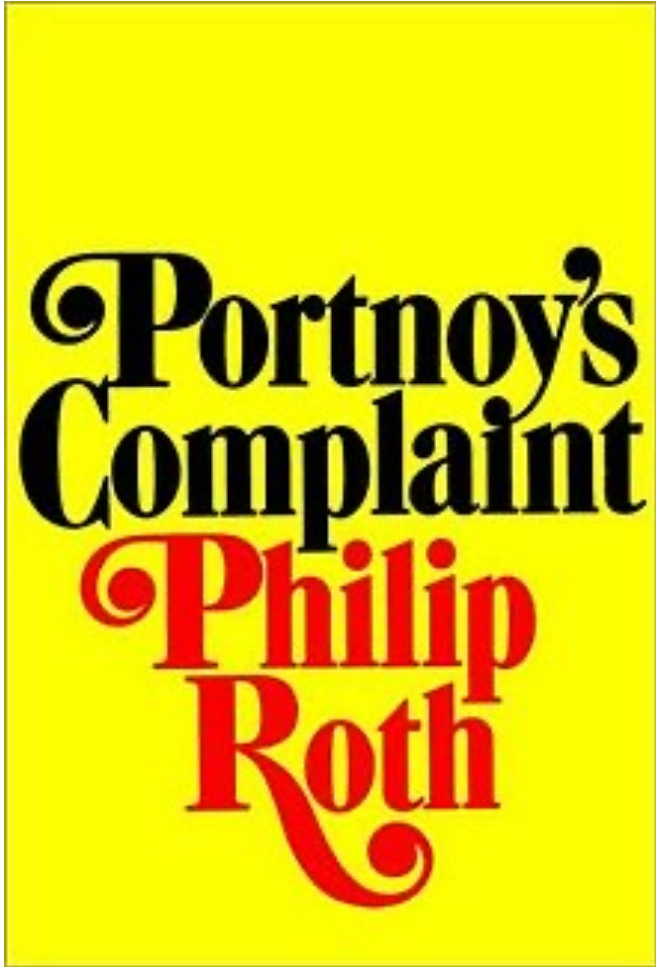
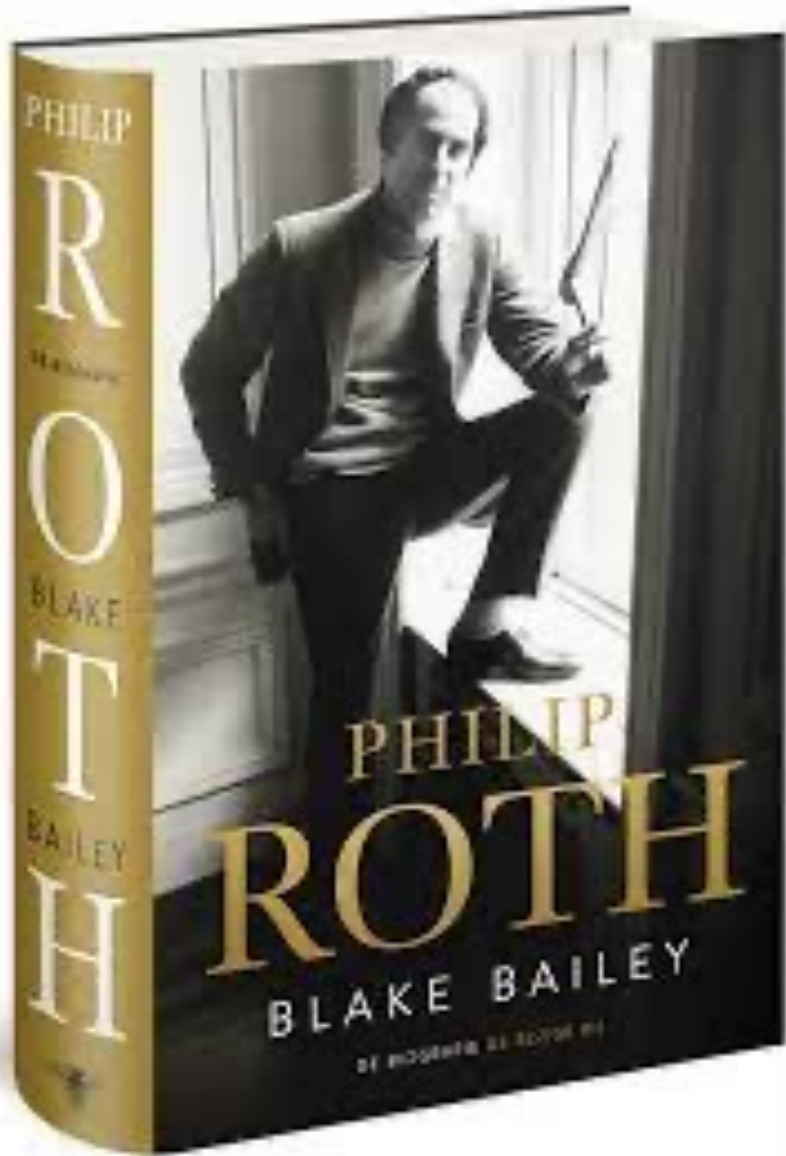

DISCRETIE EN TRANSPARANTIE IN DE PRAKTIJK

Dr. Marc Hebbrecht, membre titulaire SBP/titularis BVP
(opleiding, supervisie)

Summer University Psychoanalyse, Amsterdam: 7 juli 2022

Guidelines IPA, 2018: Confidentiality

- Expliciet aangeven hoe met vertrouwelijkheid is omgegaan.
- Is de schriftelijke toestemming van de patiënt gevraagd?
- Is er nagedacht over de gevolgen op langere termijn?
- De patiënt zal zichzelf niet herkennen of door anderen herkend worden?
- Geen biografische gegevens.
- Creëer composietfiguren.
- Het spanningsveld tussen klinische discretie en wetenschappelijke objectiviteit/eerlijkheid.

Verdere aanbevelingen

- Publiceer niet over bekende personen of over vakgenoten
- Het probleem van het beschikbaar worden van psychoanalytische publicaties op internet-platformen (Pepweb, Pubmed, Website Boom)

Dilemma's

- De patiënt wordt verplicht een behandeling te volgen en vraagt zijn behandelaar om te rapporteren aan een externe instantie.
- Gegevens die eerst bedoeld zijn voor een beperkte kring, worden opengesteld voor het brede publiek.
- Zal de patiënt op een later ogenblik zijn mening herzien? Wat zijn de gevolgen voor de partner, de familieleden?

LEARN FROM PIONEERING PSYCHOTHERAPISTS

Carl Rogers, client-centered

Arnold Lazarus, multimodal

Frederic Perls, gestalt

Albert Ellis, RET

Hans Strupp, psychodynamic

Donald Meichenbaum, CBT

Aaron Beck, cognitive

Everett Shostrom, actualizing

Vertrouwelijkheid: absoluut?

- In de opleiding is men verplicht supervisie te volgen
- Het belang van wetenschappelijk onderzoek
- De waarde van intervisie met collega's
- Het verzekeren van de continuïteit aan het einde van de carrière

EIGEN ERVARING

-
- **Jaffee v. Redmond**, 518 U.S. 1, was een zaak van het Hooggerechtshof van de Verenigde Staten waarin het Hof een psychotherapeut-patiënt voorrecht creëerde in de Federal Rules of Evidence.

Dilemma's

- Melden van misbruik van kinderen, kwetsbare personen.
- Melden van seksuele grensoverschrijding in therapeutische relaties.
- Transmissie van HIV, Covid-19

- De garantie van absolute vertrouwelijkheid maakt het mogelijk een probleem te bespreken, gevaarlijkheid in te schatten, therapie mogelijk te maken...

De ethische code van de BVP

1. De psychoanalyticus is gebonden aan het beroepsgeheim
2. Hij moet de vertrouwelijkheid bewaren van alle informatie
  - Die hij in het kader van de behandeling heeft verkregen
  - Die hij anderszins over de relatie met de patiënt heeft vernomen
3. Informatie verkregen tijdens de pa behandeling mag niet gebruikt worden voor doeleinden buiten de behandeling.
4. Het wetenschappelijk belang mag niet prevaleren boven dat van de patiënt.
5. Vermijd elk risico van herkenning
6. Beperkingen ivm behandeling van kinderen, adolescenten, kwetsbaren: informatieverstrekking aan ouders, zorgverstrekkers, vertrouwenspersonen, bewindvoerders
7. Het beroepsgeheim wordt gehandhaafd na de dood van de patiënt en de analyticus
8. Professioneel testament

De deontologische code van artsen, mei 2018

- Vertrouwelijkheid van het patiëntendossier
- Inzagerecht van de patiënt
- Zwijgplicht in het belang van de patiënt
- Ernstig gevaar: rapportering aan de procureur des Konings
- De verplichting om toegangsplatformen te gebruiken voor medische gegevens.

VERTROUWELIJKHEID VS GEHEIMHOUDING

DE ANALYTISCHE BASISHOUDING

- ABSTINENTIE
- NEUTRALITEIT
- ANONIMITEIT
- PSYCHOANALYSE IS INTERACTIEVER EN RELATIONELER GEWORDEN (analyse van tegenoverdrachtsenactments). De analytische ruimte is een intermediaire ruimte.

DISCRETIE

- Discretie vs Parrésia
- Spreken is zilver, zwijgen is goud
- Innerlijk bereid, nieuwsgierigheid prikkelen, het goede moment uitkiezen, afwachten, geduld, zelfbeheersing, bondigheid.
- Niet de volle waarheid spreken, houd rekening met de context
- Reserve
- Niet te koop lopen met eigen gevoelens en meningen
- Tact en empathie
- Een deugd die in diskrediet is geraakt.

DISCRETIE IN PSYCHOANALYSE

- TOTALE OPENHARTIGHEID VAN DE ANALYSANT
- OPPERSTE DISCRETIE VAN DE ANALYTICUS
- HET WARE ZELF IS PRIVAAT
- DISCRETIE VERSUS WETENSCHAPPELIJKE TRANSPARANTIE
- DE NOODZAAK OM HET VAK TE ONTWIKKELEN EN DOOR TE GEVEN

TRANSPARANTIE

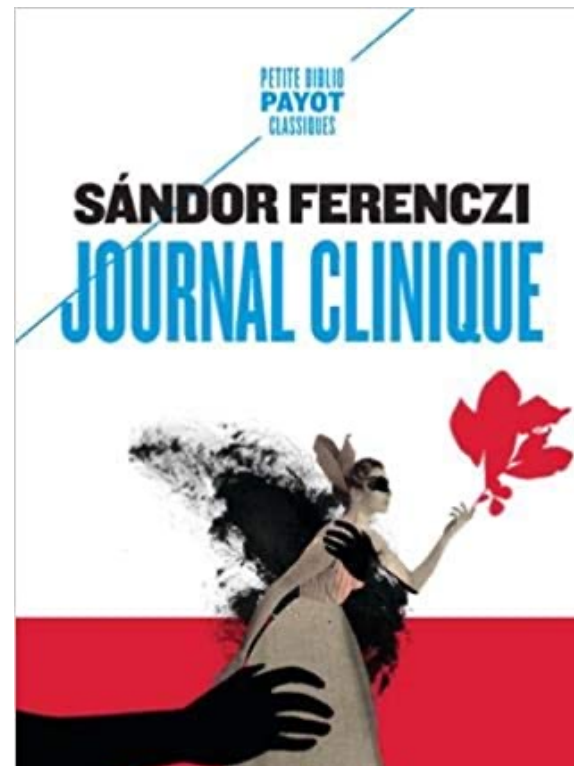

- Een reactie op de professionele façade
- Ferenczi

- 07/01/1932 –02/10/1933

Freud en
Lampl-De
Groot

SIGMUND
FREUD

*Brieven aan
Jeanne Lampl-
de Groot*

1921-1939

TRANSPARANTIE/ ZELF-REVELATIE

- DE EIGEN STIJL VAN DE ANALYTICUS
- OSCILLEREN TUSSEN PROFESSIONALITEIT EN MEDEMENSELIJKHEID
- BEANTWOORDT JE VRAGEN VAN DE ANALYSANT?
  - HET RECHT OP PRIVACY
  - NIET BELASTEN VAN DE PATIËNT MET PREOCCUPATIES VAN DE ANALYTICUS
  - VERKLEINEN VAN DE FANTASIERUIMTE
  - DE EROSIE VAN DE ANALYTISCHE RELATIE TOT EEN REËLE RELATIE MET RISICO VAN GRENSVERVAGING EN GRENSOVERSCHRIJDING
  - SOMMIGE VRAGEN MOET JE BEANTWOORDEN!

BESLUIT

- PLEIDOOI VOOR MEER VERTROUWELIJKHEID EN DISCRETIE
- GEDOSEERDE TRANSPARANTIE
- PROFESSIONALITEIT $\leftrightarrow$ MEDEMENSELIJKHEID